

Nazwa kwalifikacji: **Organizacja i prowadzenie eksploatacji złóż podziemnych**
Oznaczenie kwalifikacji: **M.39**

Wersja arkusza: **X**

M.39-X-16.05

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2016
CZEŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiążane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/ atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

☐ A	☐ B	☐ C	☐ D
----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	☐ B	☐ C	☐ D
-------------------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomyliłs i błędnie zaznaczyłeś odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	☐ B	☐ C	☐
-------------------------------------	----------------------------	----------------------------	--------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołowi nadzorującemu tylko KARTE ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Na zaporze przeciwwybuchowej w wyrobisku o przekroju w świetle obudowy $S = 10 \text{ m}^2$ w polu metanowym ilość pyłu kamiennego powinna wynosić co najmniej

- A. 1 000 kg
- B. 2 000 kg
- C. 3 000 kg
- D. 4 000 kg

Zadanie 2.

Jaka jest wydajność wozu odstawczego o pojemności skrzyni ładunkowej wynoszącej 10 m^3 , który w ciągu 5 godzin wykonał 10 kursów? Gęstość transportowanego urobku wynosi $2,4 \text{ t/m}^3$.

- A. 48 t
- B. 48 m^3
- C. 48 t/h
- D. $48 \text{ m}^3/\text{h}$

Zadanie 3.

W wyrobisku korytarzowym o przekroju $S = 8 \text{ m}^2$ w świetle obudowy powietrze płynie z prędkością $v = 1 \text{ m/s}$. Jaka ilość powietrza Q płynie tym wyrobiskiem w ciągu minuty?

- A. 8 m^3
- B. 48 m^3
- C. 480 m^3
- D. 4800 m^3

Zadanie 4.

Wskaż pochyłą długość poziomu kopalni h wiedząc, że kąt nachylenia pokładu $\alpha = 30^\circ$, a pionowa odległość między poziomami $H = 200 \text{ m}$.

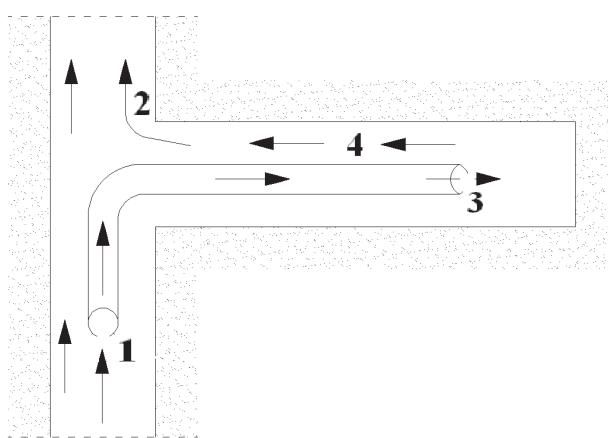
- A. 100 m
- B. 200 m
- C. 300 m
- D. 400 m

$$h = \frac{H}{\sin \alpha}, \quad \sin 30^\circ = 0,5$$

Zadanie 5.

Która cyfra oznaczono miejsce, gdzie należy zamontować wentylator dla wentylacji tłoczącej?

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

Zadanie 6.

Projektując wyrobisko o nachyleniu 20° , w którym odbywa się ruch pieszy należy go wyposażyć w

- A. schody i poręcze.
- B. przedział drabinowy.
- C. urządzenia łączności.
- D. pomosty spoczynkowe.

Wypożyczenie wyrobiska	
Nachylenie wyrobiska	
$> 12^\circ$	schody i poręcze dla przejścia ludzi
$> 45^\circ$	osobny przedział drabinowy z pomostami spoczynkowymi dla przejścia ludzi

Zadanie 7.

Fragment wzoru którego dokumentu przedstawiono na rysunku?

- A. Dziennika strzałowego.
- B. Raportu zmianowego.
- C. Książki metaniarza.
- D. Książki raportowej.

Data	Zmiana	Wyniki kontroli metaniarza			Uwagi i notatki dotyczące nieprawidłowej wentylacji oraz treść wydanych poleceń i podpisy dozoru wyższego i kierownictwa
		godzina badania	% stężenia metanu	podpis metaniarza	
1	2	3	4	5	6
1	I				
	II				
	III				
	IV				

Zadanie 8.

Pomiar w prądle wdechowym-wlotowym				Rejon wentylacyjny									
Stacja nr ..... Nazwa wyrobiska				Oddział produkcyjny									
Numer pomiaru	Data pomiaru	Temperatura powietrza stacji [°C]		Wilgotność względna % na stacji	Przekrój na stacji lub w miejscu pomiaru [m ²]	Prędkość powietrza na stacji [m/s]	Ilość powietrza [m ³ /s]	Intensywność chłodzenia K _w	Wyniki analizy chemicznej powietrza				Uwagi i podpis
		T _w	T _s						O ₂	CO ₂	CO	CH ₄	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Rysunek przedstawia fragment

- A. książki obudowy.
- B. książki raportowej.
- C. dokumentu bezpieczeństwa.
- D. głównej książki przewietrzania.

Zadanie 9.

W której dokumentacji zapisana jest masa MW pobranych z podziemnej komory materiałów wybuchowych?

- A. Metryce strzałowej.
- B. Raporcie zmianowym.
- C. Dzienniku strzałowym.
- D. Dokumencie bezpieczeństwa.

Zadanie 10.

Pierwszą czynnością przy zabudowie kotew rozprężnych jest

- A. dokręcenie kotwy.
- B. wprowadzenie żerdzi do otworu.
- C. przytrzymanie podkładki do stropu.
- D. wprowadzenie ładunków klejowych do otworu.

Zadanie 11.

Któż z wymienionych czynności należy wykonać w pierwszej kolejności po odwierceniu otworów strzałowych?

- A. Połączyć zapalniki.
- B. Wykonać przybitkę.
- C. Załadować otwór MW.
- D. Wyczyścić otwór ze zwiercin.

Zadanie 12.

Chodnik podścianowy wykonany jest w obudowie

- A. murowej.
- B. kotwowej.
- C. metalowej sztywnej.
- D. metalowej podatnej.

Zadanie 13.

Wydobycie dobowe ze ściany strugowej węgla kamiennego o gęstości $1,3 \text{ t/m}^3$, długości 200 m, wysokości 1,8 m i postępie dobowym 5,4 m wynosi

- A. 1 712,4 t
- B. 1 944,0 t
- C. 2 291,0 t
- D. 2 527,2 t

Zadanie 14.

Określ sposób zabudowy kotew w zakładach górniczych wydobywających rudy miedzi.

- A. Rzędami, zaczynając od ociosu.
- B. Rzędami, zaczynając od środka stropu.
- C. Jeden rząd po obu stronach ociosów, następnie środek.
- D. Środek stropu po kwadracie, następnie wzduż ociosów.

Zadanie 15.

Która czynność cyklu głębienia szybu według harmonogramu trwa najdłużej?

- A. Zakładanie opinki.
- B. Wiercenie otworów.
- C. Załadunek kamienia.
- D. Czyszczenie dna szybu.

Czynności	Utrata godz/min	Czas	I zmiana	II zmiana	III zmiana
			Godziny	Godziny	Godziny
Zjazd i wyjazd ludzi	—	2 00	—	—	—
Wiercenie otworów	11	2 45	—	—	—
Załadowywanie otworów MW	—	1 30	—	—	—
Odpalanie i przewietrzanie	—	— 30	—	—	—
Ogledziny; doprowadzanie przodku do porządku	—	— 60	—	—	—
Załadunek kamienia	6:8	12 30	—	—	—
Czas na czyszczenie dna szybu	9:11	1 30	—	—	—
Spuszczanie i podwieszanie pierścieni obudowy tymczasowej	6:8	1 00	—	—	—
Zakładanie opinki	2	8 30	—	—	—

Zadanie 16.

Określ na podstawie harmonogramu rodzaj organizacji pracy w przodku.

- A. Potokowa.
- B. Równoległa.
- C. Szeregowo-cykliczna.
- D. Szeregowo-równoległa.

Kolejne operacje jednego cyklu drążenia wyrobiska	I zmiana		II zmiana
	Wiercenie otworów	151 min	—
Ładowanie otworów MW	—	50 min	—
Odpalanie i przewietrzanie	—	30 min	—
Ładowanie i ciągnienie urodku	—	189 min	—
Wykonanie obudowy	—	—	420 min

Zadanie 17.

Przedstawione na rysunku urządzenie oznaczony symbolem CSTW to czujnik

- A. metanometrii automatycznej.
- B. stężenia tlenku węgla.
- C. stężenia tlenu.
- D. temperatury.

Zadanie 18.

Jaką informację zawiera karta oceny ryzyka zawodowego?

- A. Opis wypadków na danym stanowisku pracy.
- B. Metody aktywne zwalczania zagrożeń naturalnych.
- C. Czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy.
- D. Profilaktykę zagrożeń naturalnych występujących na stanowisku pracy.

Zadanie 19.

Jeżeli w górotworze występują uskoki wodonośne rozpoznane pod względem zawodnienia i lokalizacji, to znaczy, że występuje

- A. I stopień zagrożenia wodnego.
- B. II stopień zagrożenia wodnego.
- C. III stopień zagrożenia wodnego.
- D. IV stopień zagrożenia wodnego.

Zadanie 20.

Który z wymienionych czynników **nie ma wpływu** na powstawanie pożarów endogenicznych?

- A. Wybuch gazów i pyłu węglowego.
- B. Skład petrograficzny węgla.
- C. Rozdrobnienie węgla.
- D. Grubość pokładu.

Zadanie 21.

Huki, trzaski, łamanie drewnianych sygnalizatorów świadczą o wzroście zagrożenia

- A. wodnego.
- B. pożarowego.
- C. zawałowego.
- D. metanowego.

Zadanie 22.

Która z wymienionych metod jest wykorzystywana w ocenie stanu zagrożenia tąpaniami?

- A. Magnetometryczna.
- B. Sejsmoakustyczna.
- C. Elektrometryczna.
- D. Radiometryczna.

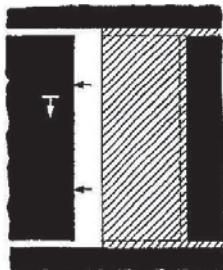
Zadanie 23.

W jaki sposób należy prowadzić eksploatację złoża zagrozonego tąpaniami?

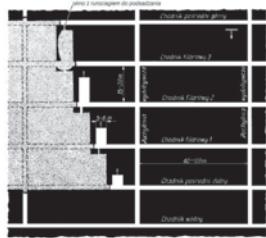
- A. Pozostawiać resztki pokładu.
- B. Zbliżać do siebie fronty wybierania.
- C. Prowadzić wyrobiska w poprzek uławicenia.
- D. Utrzymywać regularny prosty front wybierania.

Zadanie 24.

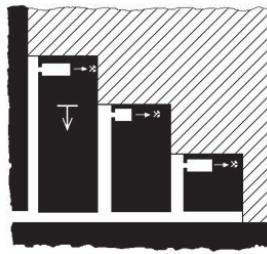
Którym systemem należy wybierać pokład węgla zagrożony tapaniami?

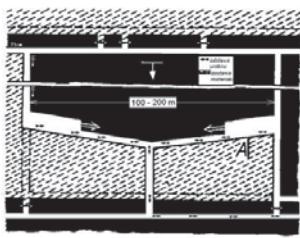
A.

B.

C.

D.

Zadanie 25.

Na półce zapory pyłowej o długości deseczek 0,50 m, na 1 m bieżący półki umieszcza się nie mniejszej niż

- A. 15 kg pyłu kamiennego.
- B. 25 kg pyłu kamiennego.
- C. 30 kg pyłu kamiennego.
- D. 45 kg pyłu kamiennego.

Zadanie 26.

Jakie zabezpieczenie podziemnych wyrobisk górniczych należy stosować przed zagrożeniem wybuchem pyłu węglowego?

- A. Tamę.
- B. Kratę.
- C. Zapорę.
- D. Przegrodę.

Zadanie 27.

W wyrobiskach przewietrzanych za pomocą lutniociągów ssących, czujnik metanomierz wyłączająco-rejestrującego powinien być zabudowany między wlotem do lutni ssącej, a czołem przodka w odległości nie większej niż

- A. 12 m od czoła przodka.
- B. 10 m od czoła przodka.
- C. 8 m od czoła przodka.
- D. 6 m od czoła przodka.

Zadanie 28.

Pojemniki tworzące zapорę przedstawioną na fotografii należą wypełnić

- A. gliną.
- B. wodą.
- C. pyłem.
- D. piaskiem.

Zadanie 29.

Mieszanka wzorcowa stosowana podczas kontroli sprawności działania czujników metanometrii automatycznej powinna spowodować

- A. wybuch metanu.
- B. zaburzenie wentylacji.
- C. samozapalenie się węgla.
- D. wyłączenie urządzeń spod napięcia.

Zadanie 30.

Na podstawie którego parametru zalicza się pokłady węgla lub ich części oraz wyrobiska górnicze do jednej z dwóch klas zagrożenia wybuchem pyłu węglowego?

- A. Spiekalności.
- B. Kaloryczności.
- C. Zawartości popiołu.
- D. Zawartości części lotnych.

Zadanie 31.

Który gaz zwiększa zdolność wybuchową pyłu węglowego?

- A. CO
- B. CO₂
- C. NO₂
- D. CH₄

Zadanie 32.

Kompletne odrzwia otwarte obudowy ŁP10/V32/4/A składają się z 2 łuków ociosowych oraz

- A. 2 łuków stropnicowych, 6 strzemion SD i 2 stóp podporowych.
- B. 1 łuku stropnicowego, 4 strzemion SD i 2 stóp podporowych.
- C. 1 łuku stropnicowego, 2 strzemion SD i 1 stopy podporowej.
- D. 2 łuków stropnicowych i 4 strzemion SD.

Zadanie 33.

Prędkość prądu powietrza w wyrobiskach korytarzowych, w których nie odbywa się regularny ruch ludzi, można zwiększyć do

- A. 5 m/s
- B. 6 m/s
- C. 8 m/s
- D. 10 m/s

Zadanie 34.

Wartość ciśnienia pionowego p_z w górotworze nienaruszonym na głębokości $H = 950$ m, o średnim ciężarze objętościowym $\gamma = 2,4 \text{ t/m}^3$, wynosi

- A. -2440 t/m^2
- B. -2280 t/m^2
- C. -1840 t/m^2
- D. -1640 t/m^2

Zadanie 35.

Za pomocą katatermometru bezpośrednio mierzy się

- A. prędkość powietrza.
- B. wilgotność powietrza.
- C. intensywność chłodzenia.
- D. wzrost ciśnienia powietrza.

Zadanie 36.

Który z wymienionych gazów występujących w kopalni, nie jest gazem wybuchowym?

- A. Wodór.
- B. Siarkowodór.
- C. Tlenek węgla.
- D. Dwutlenek siarki.

Zadanie 37.

W którym miejscu w wyrobisku należy montować czujniki do pomiaru CO₂?

- A. Nad obudową ŁP.
- B. Na wysokości do 1 m od spągu.
- C. Pod stropem mocując do kotwy.
- D. Na ociosach na wysokości powyżej 2 m.

Zadanie 38.

Na podstawie tabeli wskaż wartość stężenia tlenku węgla w powietrzu kopalnianym, po przekroczeniu której należy niezwłocznie wycofać pracowników z zagrozonego wyrobiska.

- A. 5,2 ppm
- B. 7,0 ppm
- C. 14,0 ppm
- D. 26,0 ppm

Gaz	NDS [ppm]	NDSCH [ppm]
CO	26 ppm	150 ppm
H ₂ S	7,0 ppm	14 ppm
NOx	2,6 ppm	5,2 ppm
SO ₂	0,75 ppm	1,9 ppm

Zadanie 39.

Który środek ochrony zbiorowej dla ograniczenia zapylenia w kopalniach zabudowano w kombajnie chodnikowym pokazanym na fotografii?

- A. Zapore.
- B. Kurtynę.
- C. Parawan.
- D. Przegrodę.

Zadanie 40.

Na stanowiskach pracy w kopalni podziemnej zaliczonych do kategorii B zagrożenia pyłami szkodliwymi dla zdrowia, pracownik powinien być wyposażony w półmaskę filtrującą

- A. P-3 i pyłomierz.
- B. P-2 i pyłomierz.
- C. P-3 i okulary ochronne.
- D. P-1 i okulary typu gogle.

